

WERKCONFERENTIE
KLIMAATIMPACT
FINANCIËLE SECTOR

Lucian Peppelenbos, Robeco
Floske Kusse, ING
experts Commissie Financiële Sector
Klimaatcommitment

Klimaatcommitment
getekend, wat nu?
Het Raamwerk
praktisch toegepast.

24 november 2020

Poll vraag 1

Hoe kijkt u naar het Klimaatcommitment?

- Een mooie manier om te tonen wat de financiële sector allemaal al doet
- Een enorme extra opgave voor de financiële sector
- Een logische stap omdat het ons voor de toekomst voorbereid
- Een boel gepolder en papierwerk

Het commitment

In een bredere context...

De partijen ondernemen actie om het **CO2-gehalte van hun relevante financieringen en beleggingen te meten**. Vanaf het boekjaar 2020 rapporteren zij daarover publiekelijk... De partijen kunnen hun eigen methodiek kiezen maar verbinden zich aan een proces om... resultaten vergelijkbaar te maken en... om de meting te verbeteren... Daarbij wordt aansluiting gezocht bij de internationale ontwikkelingen en standaarden op dit gebied.

Uiterlijk in 2022 maken de partijen hun **actieplannen inclusief reductiedoelstellingen voor 2030** bekend voor al hun relevante financieringen en beleggingen. De partijen zullen toelichten welke acties zij nemen om bij te dragen aan het klimaatakkoord van Parijs. Dit kan een combinatie zijn van benaderingen waaronder CO2-reductiedoelstellingen voor de portefeuille waar dat mogelijk is, engagement, en financieringen van CO2-reducerende projecten.

Poll vraag 2. Hoe kijkt u naar het Raamwerk?

1. Een mooie tool om het leven van KPMG, die de rapportage opstelt, eenvoudiger te maken
2. Een tool die ons inzicht gaat verschaffen in onze eigen positie
3. Een benchmark waaruit duidelijk wordt welke sector het best presteert op gebied van klimaat
4. Een enorme extra meet-exercitie die bestaande gegevens weer op een andere manier rangschikt

Koers uitzetten door onbekend terrein

De opgave

- Waar staan we nu
- Waar moeten we naartoe
- Hoe komen we daar

Welke informatie is dan nodig...

- Op welk niveau
- Voor wie

...om goed geïnformeerd in gesprek te gaan met onze klanten en bewuste keuzes te kunnen maken in financiering

...om te voldoen aan de verwachtingen van de overheid en andere stakeholders ten aanzien van ons Klimaatcommitment

Klimaatcommitment is leidend, raamwerk faciliteert verzamelen data en structureert rapportage

Raamwerk in 'n notendop: Meten van CO₂-gehalte

Vraag				Toelichting			
1. Meten van CO ₂ -gehalte				<i>betreffende boekjaar 2020</i>			
1	Wordt het <u>relevante</u> CO ₂ -gehalte gemeten?			Ja / Gedeeltelijk / Nee [licht toe]			
2. Hoe wordt er gemeten?				<i>betreffende boekjaar 2020</i>			
2.1	<u>Welke indicator(en)</u> op het CO ₂ -gehalte gebruikt de instelling om de prestatie van de totale portefeuille te monitoren?			[Licht toe, bijv. weighed average carbon intensity / total carbon emissions / carbon footprint / carbon intensity / ...]			
2.1.1	<u>Welke meetmethode</u> wordt er gebruikt voor deze indicatoren?			[Leg uit]			
2.2	Welke attributiemethode wordt er (per activaklasse) gebruikt?			[Leg uit, bijv. o.b.v. ondernemingswaarde]			
2.3	Welke databronnen worden er gebruikt? En welke dataproviders?			[Leg uit]			
2.4	Beschrijf de kwaliteit van de data gebruikt voor het meten van het CO ₂ -gehalte (per activaklasse)			[Leg uit, bij voorkeur per activaklasse middels bijv. de PCAF data quality score]			
3. Wat wordt er gemeten?				<i>betreffende boekjaar 2020</i>			
3.1	Wat is de scope van de CO ₂ e-rapportage?			[Beschrijving van entiteiten en/of activiteiten in scope]			
3.2	Wat zijn de relevante beleggingen en financiering?			[Leg uit, bijv. o.b.v. geschatte CO ₂ e-bijdrage of o.b.v. euro's]			
3.3	Op welke scope wordt er gerapporteerd (vanuit het perspectief van de investering / financiering)?			[Scope 1, 2 / Scope 1, 2 & 3]			
4. De rapportage over het CO ₂ -gehalte dient de volgende informatie te bevatten: (asset managers: eigen fondsen en mandaten apart rapporteren)				<i>betreffende boekjaar 2020</i>			
Activaklasse/ Lening - portefeuille	Sector * (optioneel)	Euro	Waarvan relevant	Waarvan CO ₂ -gehalte gerapporteerd	CO ₂ e-indicator(en) uit vraag 2.1	CO ₂ e-indicator(en) uit vraag 2.1	...
		EUR	EUR	EUR	[meet eenheid]	[meet eenheid]	[meet eenheid]
Asset class A							
Asset class B							
...							
Overig							
Total							
* Geef, bij voorkeur, voor de meest materiële sectoren (o.b.v. gemeten CO ₂ e-emissies) een opsplitsing per sector							

Raamwerk in 'n notendop: Actieplannen en acties - 1/2

Vraag		Toelichting
1 Actieplannen om bij te dragen aan het klimaatakkoord van Parijs (kan breder zijn dan alleen CO ₂ -gehalte)		<i>uiterlijk in 2022</i>
1.1	Heeft de instelling een actieplan voor alle relevante beleggingen en financieringen? (asset managers: eigen fondsen en mandaten apart rapporteren)	Ja / Gedeeltelijk / Nee (indien gedeeltelijk of nee, leg uit)
1.2	Welke acties worden er in het actieplan beschreven en op welke termijn?	[Leg uit]
1.3	Heeft de instelling klimaat actief onder de aandacht gebracht bij de klant/deelnemers?	[Leg uit]
1.4	Heeft de instelling activa verkocht/teruggevorderd of aangekocht vanwege klimaat?	[Leg uit en geef voorbeelden]
2 Klimaatdoelen		<i>uiterlijk in 2022</i>
2.1	Wat zijn de (reductie)doelstellingen voor de relevante financieringen en beleggingen voor 2030 en hoe is de instelling tot deze relevante financieringen en beleggingen gekomen?	[Benoem en leg uit, bijv. op CO ₂ e, engagement, financieringen van CO ₂ e reducerende projecten, anders]
2.2	Zijn er kwantitatieve (reductie)doelstellingen op CO ₂ -gehalte voor relevante beleggingen en financieringen? Voor welk gedeelte van de portefeuille en wat is het referentiejaar?	[Benoem en geef aan hoe dit is bepaald]
2.3	Zijn de (reductie)doelstellingen afgestemd op het klimaatakkoord van Parijs? Leg uit hoe de (reductie)doelstellingen zijn afgestemd op het klimaatakkoord van Parijs.	[Leg uit]
2.4	<i>Indien bekend</i> – Wat zijn de prestaties op de kwantitatieve doelstellingen?	[Leg uit, reductie-pad hoeft geen lineair pad te zijn, daarom graag reflectie van de instelling op de ontwikkeling van het CO ₂ -gehalte (indien relevant opgesplitst naar onderdeel van de portefeuille)]
2.5	Hoe is de voortgang op het actieplan gekoppeld aan beoordelingsbeleid van het bestuur van de organisatie?	[Leg uit]
3 Acties om bij te dragen aan het klimaatakkoord van Parijs		<i>uiterlijk in 2022</i>
3.1	Wat zijn de belangrijkste acties om bij te dragen aan het klimaatakkoord van Parijs?	[Leg uit, bijv. uitsluiten, engagement, financiering van CO ₂ e-reducerende projecten]
3.2	Hoe bepaalt en meet de instelling effectiviteit van deze acties?	[Leg uit]
3.3	Tot welke resultaten hebben de belangrijkste acties binnen de rapportageperiode geleid?	[Leg uit, dit is breder dan het CO ₂ -gehalte]
3.4	Wat zijn de belangrijkste uitdagingen?	[Leg uit, dit is breder dan het CO ₂ -gehalte]

Raamwerk in 'n notendop: Actieplannen en acties - 2/2

Vraag		Toelichting
4 Optioneel: kwantitatieve indicatoren op de belangrijkste acties		<i>Instellingen worden aangemoedigd om al voor 2022 inzicht te geven in de voortgang op de belangrijkste acties</i>
4.1	Geef een kwantitatief overzicht van de acties op relevante financieringen en investeringen.	<p>Instellingen worden aangemoedigd om voor de relevante activa kwantitatieve indicatoren te selecteren (of te definiëren) om daarmee de voortgang van de belangrijkste acties te rapporteren. Instellingen dienen zelf relevante indicatoren te definiëren. Asset managers kunnen eigen fondsen en mandaten apart rapporteren.</p> <p>Voorbeelden van kwantitatieve indicatoren zijn*:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ESG-integratie: deel van de relevante portefeuilles waarvoor klimaat-criteria zijn opgenomen? • Financiering CO₂e-reducerende projecten: totale omvang van financiering aan CO₂e-reducerende projecten (bijv. Sustainability Improvement Loans)? • Engagement: deel van de relevante portefeuilles waarvoor engagement op klimaat heeft plaatsgevonden. • Stemmen: bij hoeveel klimaat-bevorderende onderwerpen (zowel management-voorstellen als aandeelhouderresoluties) heeft de instelling 'voor' gestemd?
5 Overig		
5.1	Aan welke (internationale) klimaat-initiatieven heeft de instelling bijgedragen?	[Licht toe]

**Wordt in de loop van de tijd verder gedefinieerd o.b.v. internationale ontwikkelingen. Dit is geen uitputtende en voorschrijvende lijst, maar voorbeelden ter indicatie. Het is aan elke instelling individueel hoe zij het Klimaatcommitment en daarbij behorende acties implementeren, prestaties monitoren en voortgang publiekelijk rapporteren.*

Overige vragen

Vraag		Toelichting
1	Op welk niveau is de klimaat-informatie binnen de financiële instelling goedgekeurd?	[Licht toe, bijv. op bestuurlijk niveau via het jaarverslag]
2	Is de klimaat-informatie extern gevalideerd?	[Indien gevalideerd, leg uit welke klimaat-informatie extern gevalideerd is]
3	Welk type validatie heeft plaatsgevonden?	[Leg uit, bijv. reasonable assurance / limited assurance / ...]

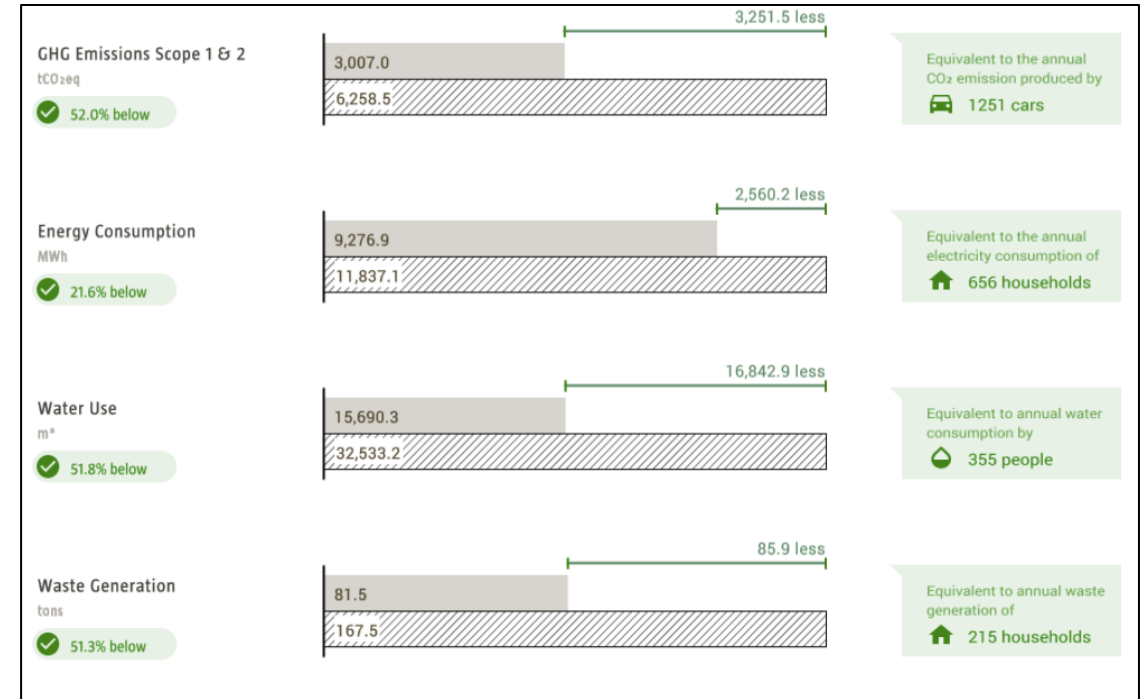
WERKCONFERENTIE
KLIMAATIMPACT
FINANCIËLE SECTOR

Concrete stappen in 2020-2021

Bij Robeco en ING

CO₂ rapportage

- > Bestaande rapportage voor klanten op CO₂ en andere milieu- en sociale indicatoren
- > Bedrijfsbrede carbon tool ingevoerd gedurende 2020
- > Verdere stappen:
 - > Verbetering carbon databronnen en -validatie
 - > Invoeren scope 3 emissies
 - > Publieke rapportage over boekjaar 2020 (listed equity en corporate bonds)

Klimaatactieplan

- > Binnen onze fund range hebben SI Focus Funds een CO₂ reductiedoelstelling van -20% t.o.v. benchmark.
- > Klimaatactieplan voor de AUM waarvoor wij discretie hebben over de beleggingsstrategie. Uitgangspunten:
 - > IPCC 1.5-graden scenario
 - > UNFCCC 5-jaarlijkse ratchet mechanisme
 - > Net zero investor frameworks
 - > SFDR classificaties
- > Verdere stappen
 - > Target-setting, top-down en bottom-up
 - > Sector pathways & company alignment measurement

	Sustainability inside				Sustainability focused			Impact investing			
	Exclusion	Proprietary research	Full ESG Integration	Voting & engagement	ESG profiling			Target universe			
					ESG profile target ¹	Reduced footprint target ²	Exclusion based on negative screening ³	Theme	SDG	Green bonds	
Fundamental Equity & Multi Asset	Sustainable Emerging stars	✓	✓	✓	✓	↑BM	↓20%	≥20%			
	Sustainable Global stars	✓	✓	✓	✓	↑BM	↓20%	≥20%			
	Sustainable European stars	✓	✓	✓	✓	↑BM	↓20%	≥20%			
	Sustainable Property Equity	✓	✓	✓	✓	↑BM	↓20%	≥20%			
	Multi Asset Sustainable	✓	✓	✓	✓	↑BM	↓20%	≥20%			
Quantitative Equity & Multi Asset	Global (Developed) Sust. Conservative Equities	✓	✓	✓	✓	↑20%	↓20%				
	EM Sustainable Active	✓	✓	✓	✓	↑20%	↓20%				
	Sustainable (Multi Factor, Value, quality) equity	✓	✓	✓	✓	↑20%	↓20%				
	EM Sustainable Enhanced Index Equities	✓	✓	✓	✓	↑20%	↓20%				
	Developed Sustainable Enhanced Index Equities	✓	✓	✓	✓	↑30%	↓20%				

Terra progress

report 2020

Our approach to climate action

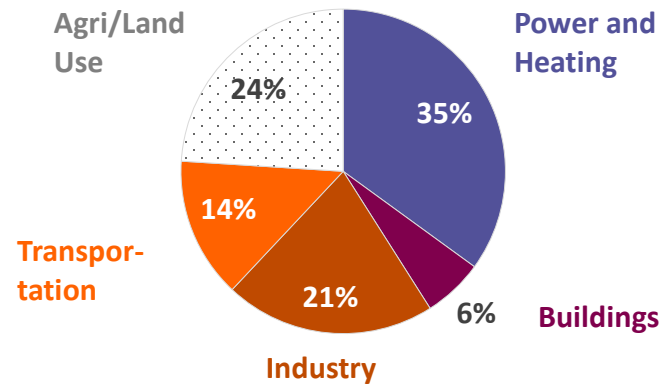
do your thing

Relevante financiering

“ING commits to steer its entire €600 billion lending portfolio towards the well-below 2 degree goal of the Paris Agreement.”

Directe wereldwijde GHG emissies:

We beginnen waar we de meeste impact kunnen hebben, de negen meest GHG-intensieve sectoren in onze leningenportefeuille:

	Power		Fossil Fuels
	Automotive		Steel
	Cement		Shipping
	Real Estate		Aviation
	Mortgages		

Toolbox van methodes en metrics per sector

Primarily used PACTA approach for corporate lending and the Science Based Targets Initiative's Sectoral Decarbonisation Approach (SBTi SDA)

Sector	Measurement methodology	Target-setting methodology	Scenario	Primary output	Reporting metric
Power generation	PACTA	PACTA	IEA (WEO) SDS 2018	Technology mix	kg CO ₂ e / MWh
Fossil fuels	ING portfolio / revenue segmentation ⁷⁹	2DII / Katowice Banks	IEA (WEO) SDS 2019	Absolute € O/S	Absolute € O/S
Commercial real estate (NL)	Delta Plan	Paris-proof method	Plan bureau voor de leefomgeving (PBL), derivative of the Paris Agreement	EPC label distribution/ estimated consumption data	kg CO ₂ / m ²
Residential real estate (NL/DE)	PCAF	SDA (SBTi)	IEA (ETP) B2DS 2017	EPC label distribution/ estimated consumption data	kg CO ₂ / m ²
Cement	PACTA	SDA (SBTi)	IEA (ETP) B2DS 2017	CO ₂ intensity per unit of production	t CO ₂ / t cement of production
Steel	PACTA	SDA (SBTi)	IEA (ETP) B2DS 2017	CO ₂ intensity per unit of production	kg CO ₂ / t Steel of production
Automotive	PACTA	PACTA	IEA (ETP) B2DS 2015 (retirement figures) & 2017	Technology mix	kg CO ₂ / km
Aviation	PACTA	SDA (SBTi)	IEA (ETP) B2DS 2017	CO ₂ intensity per passenger km	g CO ₂ / pkm
Shipping	UMAS – FUSE / Poseidon Principles	Poseidon Principles	IMO 2050 ambition	CO ₂ intensity per tonne nautical mile	kg CO ₂ / tnm

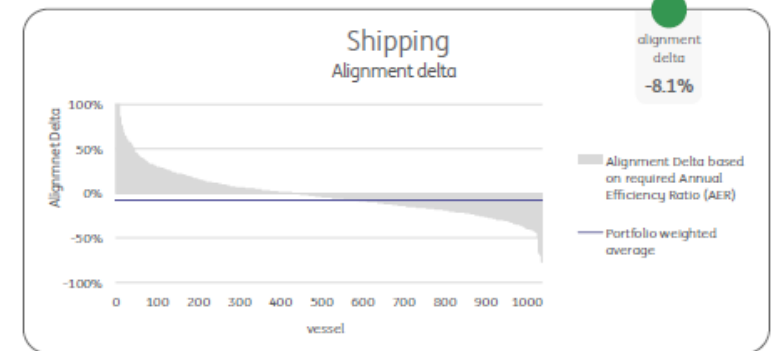
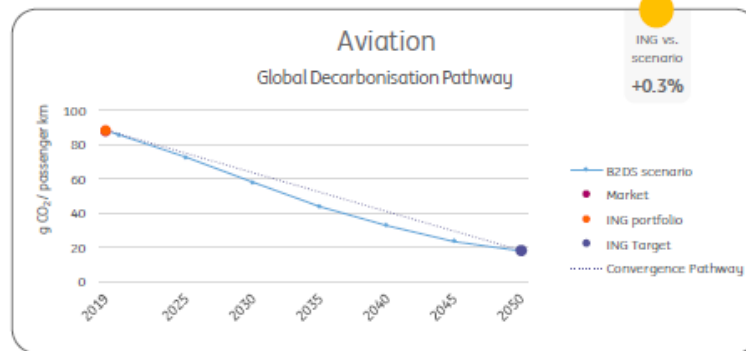
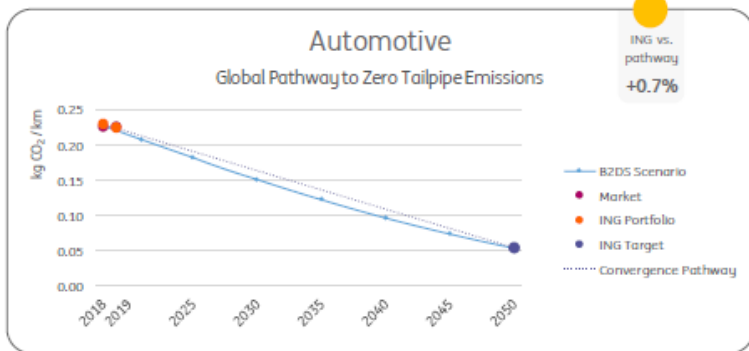
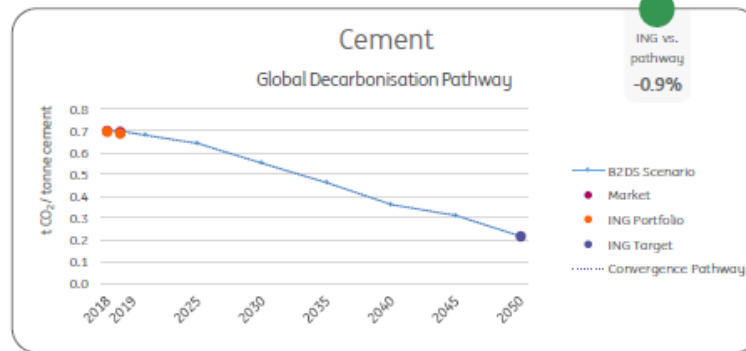
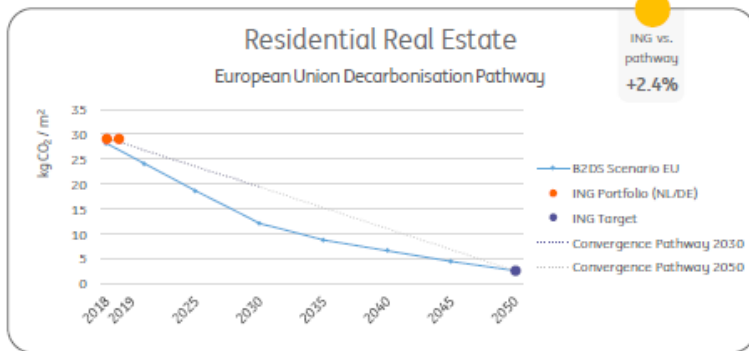
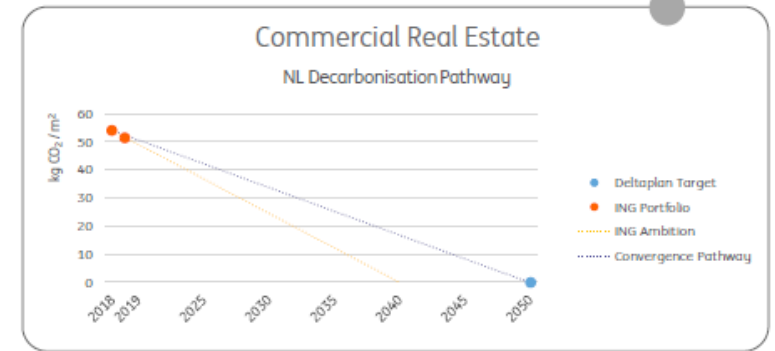
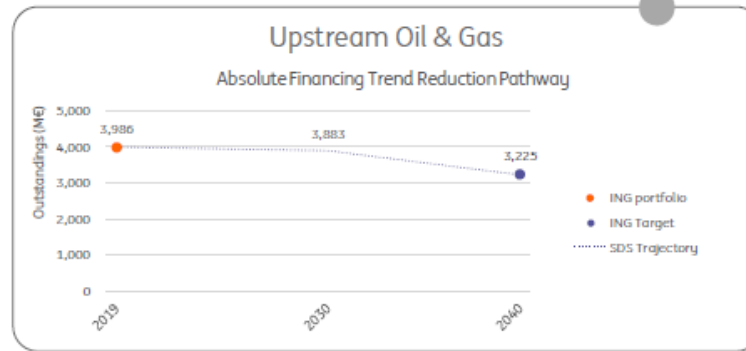
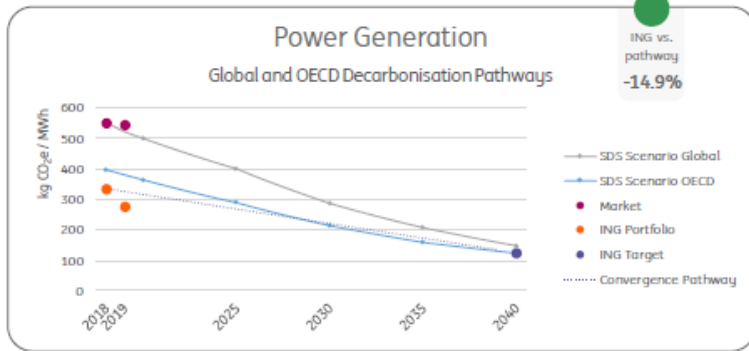
1 PACTA: Paris Agreement Capital Transition Assessment methodology of the 2¹ Investing Initiative, technology-based, utilising asset-level data and forward looking capital expenditure plans of clients (where possible).

2 PCAF: Platform Carbon Accounting Financials – carbon accounting framework which prescribes the use of building energy labels (EPC) as a proxy for CO₂ or energy consumption data for residential real estate.

3 SBTi/SDA: Science Based Targets initiative's Sectoral Decarbonization Approach – sets out sector decarbonisation pathways designed so as to be in line with IEA (ETP) B2DS scenario using intensity metrics.

Actieplan & doelstellingen: het Climate Alignment Dashboard

Portfolio view - Outstandings as of year-end

● On track: Under or equal to pathway or scenario ● Above pathway by up to 5% ● Not on track: Above pathway by more than 5% ● Unavailable

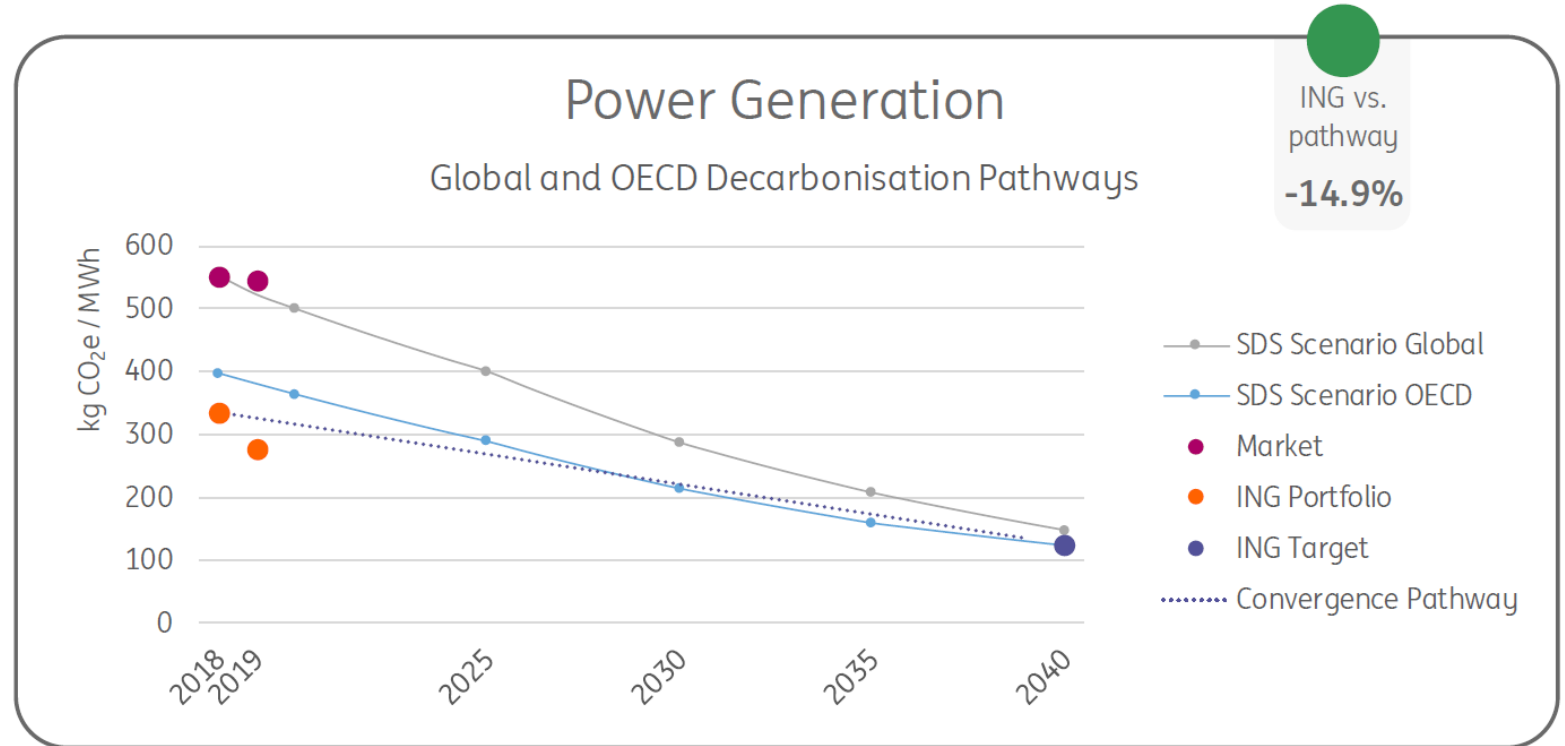
Zooming in: Power Generation

Scope

- Outstandings in scope: €7.5 billion
- OECD/non-OECD split: 90/10 (outstandings)

Our performance

- **On track:** outperforming the market and scenarios
- Roughly half of the portfolio finances renewables
- Our coal policy will mean close to zero coal by 2025

Wat heeft u nodig voor de volgende stap?

1. Meer inzicht in hoe te werken met het Raamwerk
2. Meer voorbeelden van andere partijen; over meten, sturen en actieplannen
3. Meer tijd, capaciteit en middelen
4. Nog een sessie met jullie!
5. Niets, gaat lukken zo
6. Anders, namelijk...

Q&A